

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

Extra Bácskam . . .

Zombor, 1907. febr. 17.

„Szegények vagyunk, de jól élünk.“

Ezt a büszke mondást széles ez országban talán sehol sem veszik annyiszor ajkukra az emberek, mint mi bácskaiak. A latinos világnak egyik nemkülönben híres mondását is kisajátítottuk magunknak s az „Extra Hungariam non est vita, si est vita, non est ita“ helyett nagy-gangosan mondjuk, hogy a „Bácskán kívül nincsen élet s ha van élet, nincs olyan élet.“

Hát az igaz, hogy jól élünk. Nemcsak magunk mondjuk magunkról, hanem azok után, akik megfordultak nálunk, akiket a bácskai zsirba és borba szinte megfullasztottunk, tudja s elismeri rólunk ország-világ. Ez a jó életünk azonban, valamint ennek révén kelt országos hírünk már nem is kétes értékű, hanem egyenesen megdöbbentően szomorú dicsőség.

Jó életünknek gyászos következményeit a mindennapi élet forgatagában észre nem vesszük. Hogy egyik ismerősünk karlsbadi sóval, egy másik lindwiesei száraz zömlyével kénytelen felszerelni néha napján a pompás honi konyhát és pincét vagy hogy egy har-

madikat a Schwarzer-intézetbe szállítatnak fel hozzátartozói, ezek csak amolyan jelentőség nélkül való szporadikus jelenségek szemünkben. Természetesen, mert a többről, az ijesztően sokról, kik nem esnek ismeretségünknek szemkörébe, egyáltalában nem veszünk tudomást.

Van azonban egy tudomány, mely az ismeretség szűk körén magasan felül-emelkedve minden élet s az életnek minden jelenségét számba veszi s az eléje táruló jelenségeknek okozati összefüggését is kitapasztalja: a statisztikai tudomány.

Ez a statisztika olykor-olykor rámutat a mi bácskai életünk kívánatos értelmének másik, épen nem kívánatos, sőt visszariasztó felére. Mult számunkban bemutattuk a számok megdöbbentő tanuságát a tüdővészben elhalt bácskaiak óriás százalékaról s rá egy-két nappal a Szabad Lyceumban egy pszichiater-szociológus, a lipótmezei országos örültekházának főorvosa az alkoholizmus romboló hatásáról szóltaiban azt a mélyen elszomorító tényt állította szemünk elé, hogy a lipótmezei örültekházában ápolt elmebetegnek hatvan százalékát Bács-Bodrog vármegye szolgáltatja, husz

százalékkal többet, mint az ország többi része együttvéve.

Ime a mi híres-neves mulatozásainknak sötét háttére, melyről a statisztika néha napján föllebbenti a fátyolt elrettentésül másoknak s nekünk is, akik még nem késtünk el a magunkbaszállás s a jobb életrendre-térés lehetőségéről. S hányan senyedhetnek még ez élet áldozatai közül a kórházakban s a börtönökben? S az ilyen életből sarjadt gyermekek közül hányan ülhetik meg az iskola padjait teljes képtelenül arra, hogy figyelmüket csak percekig is az oktatásra szegezzék s üres lelküket ismeretekkel gazdagítsák? Erről a kórházi, börtönügyi és iskolai statisztika tárhatna elénk rettenetesen beszélő számokat.

Vajha ezek hébe-korba felvonuló borzalmas számok bele tudnának marcolni társadalmunk lelkiismeretébe s ellenállhatatlan erővel hajtának a megtartóztató élet testet és lelket üdítő forrásához. Vajha megrázó ékes szólásuk hatása alatt le tudnánk mondani országra szóló, gyászos dicsőségünkről, ha magunkért nem, legalább ivadékainknak boldogságáért.

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Az alkoholizmusról.

(Dr. Hollós Istvánnak, a lipótmezei országos tébolyda főorvosának előadása a Szabad Lyceumban.)

Valahányszor az alkoholizmusról kell előadást tartania — úgy kezdte előadását a jeles orvos-szociológus — mindig érzi a ránehezülő feladat súlyát. Áligazságokkal s a tömegnek közömbösségével kell megküzdenie. A tömegnek sejtelve sincsen arról, hogy az alkoholizmusról szólván nem az egészségről, nem arról, hogy az alkohol élvezete következtében megbetegszik a veséje vagy a mája, hanem annál sokkal fontosabb dologról van szó.

Cobden angol nemzetgazda a mult század elején mondta: „Minden nap tapasztalata megerősít engem abban a meggyőződésben, hogy az alkohol-ellenes törekvések az összes szociális, sőt politikai reform-törekvések alapját teszik.“ A modern kor fia a mi törekvésünket, azt a tudományosan megállapított

igazságot, hogy *semmi körülmények közt sem szabad egy csepp szeszest italt inni*, a beteges képzelődésű orvosok aszkézisének tulajdonítja. Pedig ez nem orvosi, hanem szociális következmény.

E kijelentés kapcsán fölmerül a kérdés, valóban olyan ártalmas-e a szesz, hogy abból inni nem szabad. Vagy hogy van az, hogy az emberiség évezredek óta iszik és el nem pusztult. Erre a felelet az, hogy az emberek mindig ittak szeszest italt, de alkoholizmus csak ritkán, egyes kritikus korokban volt, oly korokban, melyek a népek fénykorát követték és bukását idézték elő. Ezt bizonyítja a zsidók, rómaiak, Kambyses népe és a középkorban a keresztes háborúk története.

De honnan tudjuk, hogy ez a mi korunk szintén ilyen alkoholisztikus kor, mely a népek veszedelmét jelenti? Egy számadata megadja rá a feleletet. Ma kétszer annyit szeszest italt isznak az osztrák-magyar monarchiában, mint huszonöt évvel ez előtt. S ily rohamosan nőtt az alkoholfogyasztás az egész tizenkilencedik század alatt. Ha mindig

igy ittak volna az emberek, akkor ma már valahol a végtelenben kellene tartanunk az alkoholvással.

Minden jelenségnek megvan a maga oka. A mi alkoholizmusunknak igen sajátos az eredete. Az alkímisták, kik az arany mesterséges előállításának titkát keresték, arany helyett megajándékoztak bennünket egy életadó folyadékkal, az *aqua vitae*-vel, mely derültté, viggá, szerelmessé tesz bennünket. Egy korty belőle elég e csodás hatás előidézésére. Ez életvizének, közönséges nevén pálinkának, Rajmundus Rullus volt a feltalálója. Eleinte királyi udvaroknak szállították drága pénzen. S a királyok vették, mert csakugyan úgy tapasztalták, hogyha egy kicsit isznak belőle, bármennyire kemények voltak is a tagjaik, táncra perdültek tőle. Bezzeg ma már az utolsó drótos tót is táncra kerekedhetik tőle.

Rullusnak az a tapasztalata, hogy pénzt is lehet belőle kovácsolni, hova-tovább elterjedt. III. Gusztáv svéd király már nagyon üdvösnek találta, ha a papok kötelez-

Good templar élet, jőjön el hozzánk a te országod!

A halálbüntetés.

Mármaroszigeten törvényt ülnek rablógyilkos fölött. Petrova és Vissóvölgy között megtámadták a postakocsit, a postást és a kocsit kísérő csendőrőrmestert; miután pedig a rablók meggyilkolták ezt a két embert, kifosztották a postakocsi harmincezer koronát kitevő tartalmát.

Meggyilkolták! A minden jobb érzéstől meg nem fosztottak megborzadnak e gondolattól. Egyik ember a másik ember élete ellen tör, csak hogy aljas célját elérhesse. A civilizáció több ezer esztendő óta tartó munkája nem volt még annyira átható, hogy az emberben szunnyadó állatias ösztönöket és hajlamokat teljesen és tökéletesen kiölje.

A gyilkolás cudar tette ellen felháborodik igazságérzetünk. Az ilyen elvetemült gonosztevők felkeltik a boszút és a biblia szavai jutnak eszünkbe: „Fogat fogért, szemet szemért!”

Fájdalom, igazságszolgáltatásunk sem haladt még annyira, hogy az ősrégi bibliai elvtől eltért volna, mert a jelszó még mindig: „Életet életért!” A gyilkosság büntetésén kívül ugyan alig létezik bűntény, melyet vele teljesen azonos megtorlással lehetne büntetni, — a tolvajtól nem lehet büntetéképp lopni, a csalót nem lehet azzal megfenyíteni, hogy őt megcsalják, — ám a halálbüntetés megmaradt, lévén minden gyilkosnak élete, melyet a mások kioltott életeért számon lehet kérni. A törvény itt nemcsak a gonoszterhez szabott büntetést, hanem teljes leszámolást követel.

Az ilyen drákói és igazságérzetünket nem is tulságosan sértő büntetés a

gyilkosság büntetének aljasságában leli magyarázatát. De van ezenkívül célja is: megóvni a társadalmi rend tekintélyét és elriasztani a leggonoszabb lelkületűeket hasonló cselekmény elkövetésétől. Ennek tulajdonítandó, hogy a halálbüntetés egyes államokban, köztük hazánkban is, érvényben maradt.

Mióta azonban az igazságszolgáltatás eltért attól a szándékától, hogy a bünteteket megboszulja és a humanitás ösvényére lépve a büntetések kiszabásánál főleg az erkölcsök javítását tartja szem előtt, a legtöbb állam törvényei megelégszenek azzal, hogy a társadalomra veszélyes egyéneket távol tartsa embertársaitól. Sőt olyanokat, kikről jogosan fel lehet tételezni, hogy kisebb büntetéseket csak pillanatnyi botlástól követtek el és kikről remélni lehet, hogy a javulás útjára térnek, csak akkor büntetik meg, ha visszaesők lesznek. Az emberélet kioltását pedig mint törvényes büntetési eszközt teljesen törölték s helyébe az életfogytiglani szabadságvesztést tették. A statisztika kimutatja, hogy a halálbüntetés eltörlése nem vonta maga után a gyilkosságok szaporodását.

Nálunk ép mostanában foglalkoznak a büntető-törvénykönyv módosításával és szívesen látjuk, hogy a külföldön már bevált újítások a novelláris törvényben is felvételt találtak. A módosítás céljából egybehívott anketen különösen az akkori igazságügyi államtitkár és mostani miniszter: Günther Anthal lépett sorompóba e humánus újítások védelmére. Ez a körülmény garanciát nyújt arra nézve, hogy a módosított büntető-törvénykönyvben tényleg meg is fogjuk találni az óhajtott újításokat.

Egyelőre azonban még hat gonosz-

tevő áll az esküdtbírótság előtt, remegve várva a kötél általi halált. Hat emberélet — mint a még ki nem korrigált, ósdi igazságszolgáltatás áldozata!

A gyorsan, lihegve rohanó haladás tán megelőzhetné a törvényhozás alapos lassúságát és a humanitás már ez esetben is jogaiba léphetne. Ám törjének pálcát az elvetemült gonosztevők fölött — de ne végezzék ki őket! Lőkjék ki őket a társadalom köréből, a melynek testét megfeketélyezik, tartsák őket örökre távol embertársaiktól, de ne adjanak többé munkát a hóhérnak, akinek ugynevezett „hivatal” (!) a többi államban is feleslegesnek mutatkozott.

A Sztanisicsi Takarékpénztár.

A Sztanisicsi Takarékpénztár a múlt héten tartotta évi rendes közgyűlését Örszálláson. A közgyűlés Bichler Vilmos vezérigazgató elnöke alatt a részvényesek nagy érdeklődése mellett folyt le. A közgyűlés elé terjesztett igazgatósági jelentésből kitűnik, hogy megynék e kiváló pénztárvezető — a változó pénzügyi viszonyok hatása alatt is — a múlt évben is megmaradt a szilárd és okszerű gazdálkodás terén.

A múlt évi gazdag termés következtében a gazdaközönség körében észlelhető jólétet mutatja, hogy a pénztárat betéte az azelőtti évhez képest 510.000 koronával emelkedett.

A váltóüzlet 769.000 koronával emelkedett, a viszontleszámitolási mozgalom élénkült. A jelzálogüzletben aránylag mérsékelt az eredmény, bár az is 168.000 koronányi emelkedést mutat.

A pénztárat kezelése alatti tőkék 1,275.000 koronával emelkedtek. A 43.233 kor. 76 fill. üzleteredményben a mérlegből kifolyólag 2750 korona részben a tartalékalaphoz (1800) részben pedig a nyugdíjalaphoz (750) fordított.

Jelentékenyen nagyobbodott az érték-papír állomány is. Az intézet 10 drb 1000 kor. névértékű 1010 kor. kibocsátási árforlyamu részvényjegyzésével részt vett a Magyar pénztáratok hitelbankja alapításában; 5 drb 200 koronás részvényjegyzésével pedig a pénztárat felfelkészésével a pénztárat alapításában.

Különböző címen felosztásra került 40.453 kor. 76 fillér.

A közgyűlésen Bichler Vilmos vezérigazgató hosszabb beszédet mondott, melyben kiterjeszkedett a külföldi és hazai pénzügyi állapotokra, s az intézetnek minden irányu működésére. A nagyhatású, szakszerű beszéd egész terjedelmében így hangzik:

Tisztelt közgyűlés!

Idegen vagyonnak, nevezetesen egy takarékpénztárának kezelésében a tisztviselők feltételezett becsületességén és megbízhatóságán kívül elengedhetetlen követelmény azoknak a számadásoknak világossága és áttekinthetősége, amelyek az üzleti ügyvitel részleteire kiterjeszkednek; mert ezeken alapul az elengedhetetlen közbizalom, többé-kevésbé ezekből merítenek megnyugtatót az intézet betéteik biztonságára nézve.

Zárszámadásunk és éppen most felolvasott jelentésünk nem nélkülözi ezeket a követelményeket; mégis szükségét érzem

nék magukat, hogy az általuk elfogyasztandó pálinkát a svéd királyi pálinkafőzőkből vennék. A svéd püspök csinált is egyesületeket ilyen célra. Németországban meg azért versengtek egymással a városok, melyikük sörének vannak jobb tulajdonságai. Egyik sör jó volt melankólia ellen, a másik csuz ellen, sőt egy harmadik a magtalanság ellen satb.

Az alkoholizmus első megindítója az alkohol gazdasági jelentősége, a második ajánlásának indokolása. Volt esodatevő hatása: szerelmessé tett; volt orvososság: betegségeket gyógyított. 1859-ben kezdtek Németországban részvénytársasági alapon gyártani a sört s 1869-ben már 15 nagy sörgyár volt, ma pedig van háromszáz. A mulatóhelyeket pótolják a nagy részvény-sörfőzők, melyeknek egyetlen céljuk, hogy ott fogyasszák a sört. Az alkoholtörvény erőszakolta a közönségre a szeszt, mely most az egész társadalmat átítatja. Átvette az orvosi tudomány is, mert erősít, táplál, melegít; társas élet el sem képzelhető nélküle, mert annak egyetlen hatásos eleme éppen a szesz.

Hogy van alkoholizmus, mutatják a kórházak, az örültek házai s a börtönök, melyeknek lakóit az alkoholizmus szállítja. Ezt az alkoholizmus kifejezi számadatokban, de nem fejezi ki egyszersmind azt a sok könnyet, miket az alkoholos férj fakasztott.

Föl szokták vetni azt a kérdést, az alkohol-ellenes küzdelem mért olyan misztikus és kicsinyes s mért nem ragadja magával a nagyközönséget. Ennek a legfőbb oka a szesz. Hiába van gyönyörű ékesszólásom, mikor még gyönyörűben beszél ellenem maga a szesz. Aki a szeszt issza, azt hiszi, hogy vigabban, jobban érzi magát. Hiába mondjuk, hogy esalódik. Az ember szeret megcsalatra lenni. Mennyi ideig hitték az emberek, hogy a nap forog a föld körül, azért mert ők így látták s mennyi küzdelembe és martýriumba került meggyőzni őket az igazságról, hogy a föld forog a nap körül!

(Folyt. köv.)

annak, hogy azon elvekről, amelyek ügykezelésünkben vezettek és azon célokról, amelyek a jövőre nézve előttünk lebegnek, röviden tájékoztassam önöket, hogy meggyőzzem, hogy a takarékpénztár vezetője tervszerűen és céltudatosan halad fontos feladatának megoldása felé.

Hogy ezt kimutassam, rövid pillantást kell vetnem az általános helyzetre és némi figyelmet fordítanom a körülöttünk lejátszódó eseményekre. És korunk oly gazdag ilyen eseményekben.

Ami az ebben a pillanatban némileg enyhített, de mindig uralkodó pénzügyi szükségletet illeti, elégséges az amerikai, angol és német gazdasági viszonyokra rámutatnom. Amerika több milliárd költséggel óriási kiterjedésű vasúti hálózatot épít és erre a célra a pénzt Európából kapja és pedig kiváltképpen Angliából; s ez az angol birodalomban a pénz hiányát érezhetővé teszi és a kamatlábat roppantul magasra csigázza. Németországnak mindig nagyobb méretűen fejlődő nemzetgazdasága, kereskedelmének és iparának állandó növekedése akkora pénzügyi szükségletet teremtett, mely a német birodalmi bank eszközeit eddig nem is sejtett nagymértékben veszi igénybe és ezt az intézetet oly kamatlábpolitikára kényszeríti, amely 6—7 százalékos discont láb felállításában nyer kifejezést. Ezt tetézi még az ismeretes, két milliárdot meghaladó orosz állami kölcsön, amelyet francia, német s részben osztrák és magyar pénzügyi vállalatok vállaltak el és ez a pénzügyi állapotot még súlyosabbá tette.

En nem akarom, tisztelt részvényesek, monarchiánk gazdasági politikájának következményeit taglalni, csupán egyes a nemzeti gazdasági életbe mélyen nyúló kérdéseket kívánok érinteni, amelyek most a kormányok és a parlamentek között a tanácskozás tárgyai. Ezek illetik a közös vámterületnek fentartását vagy szétválasztását, továbbá a bankprivilegiumnak meghosszabbítását vagy felmondását és ez utóbbi esetben egy önálló magyar nemzeti banknak felállítását. Bár az idevágó rendelkezések jogi alapjáról a fennálló törvények kezeskednek, mégis ezeknek a törekvéseknek megvalósítása egy időre talán még elhalasztódik. Mivel azonban az Uristen-nél minden, a politikában pedig sok dolog lehetséges, azért a pénzügyi élet jól tesz, ha minden eshetőséget megelőznek és oly módon védekeznek, hogy semmiféle szerződésbe bele nem mennek, amely bármennyire csábító és nyereséggel biztató legyen is, de szabad mozgásukat megbénítja és a törvényhozói intézkedések-teremtette új helyzetben esetleg zavarokba sülyeszthetné.

Tisztelt részvényesek! A múlt évi közgyűlés alkalmával tartott beszédemben már rámutattam arra, hogy mily jelentékeny arányokat öltöttek az új pénzügyi intézetek alapítások és tökegyarapítások. Ez az áramlat még mindig tart és a pénzügyi intézetek száma egy évtized óta megkétszereződött. A lefolyt évben is 69 bankot 20 milliónyi részvénytőkével és 57 takarékpénztárt 9 millió tőkével alapítottak; azonkívül igen jelentékeny tökefelemelések történtek, amelyek száma az újonnan alapított intézeteket messze meghaladja. A fővárosi intézeteknek vidéki fiókintézetek felállítását általánosan történt kiterjesztése és a fennállóknak fiókintézetekké való átalakítása folytán a verseny oly annyira kielesedett, hogy a vidéki intézeteknek új területeket kell felfedezniök, ahol a versenyt felvehetik.

Ha egy kissé körültekintünk, figyelmün-

ket a kereskedés és ipar tere vonja magára és azt látjuk, hogy újabban vidéki intézetek is jó eredménnyel vesznek részt iparvállalatok alapításában. Nem akarom, hogy félreértsenek és azért mindjárt kijelentem, hogy ez idő szerint hasonló tervek nem foglalkoztatnak bennünket. De ha a jövőben itt vagy a közeli környéken valamely ipari vállalat alapításának terve felmerülne és pedig oly vállalaté, amely az általános szükségletnek felel meg és alkalmas volna a társadalmi és gazdasági viszonyok előmozdítására: én nem áttallanám önöknek ajánlani, hogy erőnknek megfelelőleg egy ily vállalat létesítésében részt vegyünk.

Tisztelt közgyűlés! Az igazgatósági jelentésnek az a vége, amelyben szó esik a Központi Hitelbank 10 darab részvényének vételéről, bizonyára nem kerülte el b. figyelmüket. Ezen intézkedés jelentősége nem merül ki a 10000 korona elhelyezésében, hanem sokkal messzehatóbb, úgy hogy lehetetlen néhány pillanatot nem szentelni neki.

Főlöszlegesen dolgot végezne az, aki a pénzügyi intézetek gazdasági jelentőségét akarná kimutatni. És mégis megesett és megesik még gyakran, hogy hivatottak és hivatlanok bankok és takarékpénztárak ellen igazságtalanul bujtogatnak. Az egyes intézetekben előfordult visszáóságokat általánosítják; azonban azoknak a törekvéseknek, hogy az intézeteket törvényhozói intézkedésekkel megrendszabályozzák, azzal sikerült gátat vetni, hogy a pénzügyi intézetek országos szövetsége nálunk is életbe lépett, a milyen szövetségek a külföldön már régebbi idő óta fennállanak. — Ennek a szövetségnek feladata egyrészt az intézetek fogyatkozásainak megszüntetése, másrészt azonban érdekeinek képviselője a nyilvánosság és a törvényhozás előtt. Ez a szövetség, melynek kötelekékbe a mi intézetünk is tartozik, rövid fennállása óta sok hasznos dolgot tett; többek között propogálta a vidéki intézetek számára létesítendő „központi bank“-nak a felállítását, hogy tagjait anyagilag is segítse.

A vidéki intézetek központi bankjának jelentőségét ne kicsinyeljük, tekintve a fővárosi versenynek nagy erőfeszítését és ezért azt hisszük, hogy a központi bankban való részvételünkkel saját érdekeinknek szolgáltunk.

Tisztelt közgyűlés!

Az általános helyzetnek eddigi taglalásáról áttérek takarékpénztárunk eredményeire, hogy azok kapcsán az igazgatóság ügykezelését megvilágítsam.

A mérlegből kitetszik, hogy értékpapirokban vagyunk 569 174 koronára rug és hogy az legnagyobb részét 4½% záloglevelekből áll. Az a kérdés merül fel: szükséges-e oly jelentékeny összeget értékpapirokban elhelyezni, vajjon ez viszonyainkkal összhangban van-e, vajjon ez a birtoklás nem rejt-e magában valamiféle kockázatot és végül vajjon a jövedelem megfelelő-e? Mindenek előtt ki kell jelentenem a t. közgyűlés előtt, hogy amint erre már az igazgatói jelentésben rámutattam, a záloglevelek a hiteljelz. üzlet fejlődésével szoros kapcsolatban vannak oly módon, hogy a központi banknak átengedett kölcsön értékét kevésbé kedvező pénzügyi viszonyok között záloglevelekben folyósítják nekünk. — Szükség esetén ezeket a zálogleveleket eladás útján értékesíthetjük, vagy elzálogosíthatjuk. Az a veszély, hogy értéktelenné lesznek, itt nem forog fenn, mert alacsonyabb árfolyam mellett is a kötvényeket hasonló értékű árfolyamuk szerint fizetés gyanánt visszaadhatjuk a központi banknak. Ami ezen papírok jövedelme-

zését illeti, nem szabad szem elől tévesztetni, hogy ezek a papírok adómentes 4½% hoznak, ami körülbelül 5½% kamatozásnak felel meg.

Még csak egyet akarok megjegyezni, hogy t. i. egy körülbelül 2 milliónyi betét-állapot mellett az óvatosság parancsa is motiválja, sőt parancsolólag követeli megfelelő ingó vagyontörését.

Hogy az üzleti fellendülést érdeme szerint méltányolhassuk, legyen szabad azt a következő összehasonlító-számokkal megvilágíthatni.

	1905. dec. 31.	1906. dec. 31.	Többlet 1906. dec. 31.
Váltak	623084	1392257	769173
Jelzálogkölesön	1350445	1518197	167751
Értékpapírok	347595	569174	221579
Betétek	1475870	1978737	502867
Visszszámítás	—	340000	340000
Lombard-előleg	17501	255543	238042
Átengedett jelzálogkölesön	739416	899693	160276
Kezelés alatt álló összegek	2611806	3890878	1279072

koronát tesznek ki.

Tekintve e számokat, mindjárt meg kell azonban jegyezni, hogy a takarékpénztár birtokában van a szükséges eszközöknek is, hogy a legmesszebbmenő fizetékötletteltségeknek a legrövidebb idő alatt, fennakadás nélkül megfelelhessen, ezt bizonyítják a következő számok, amelyek ingó vagyontörésüket feltüntetik.

Váltótörésünk kitesz	1392257	
Ebből leszámításba helyezve	340000	1052257
Értékpapírok	569174	
Lombard	238042	331132
Más intézetekben elhelyezve		49223
Készpénz a pénztárban		44826
Átengedés alatt álló jelzálogkölesönünk		20000
Összes ingó vagyontörésünk		1497438

koronát tesz ki.

Tisztelt részvényesek! Jelentésem hiányos volna, ha egy fontos és örvendetes dolgot meg nem emlitenék. Az üzletnek folytonos kiterjedésével a takarékpénztár mostani helységei elégteleneknek bizonyultak. Csopán figyelmeztetésre volt szükség és ő Meltósága igen tisztelt elnökünk, aki takarékpénztárunk sorsát szívén viseli és kinek aegise alatt lehetővé vált intézetünk föllendülése, indítatva érezte magát, hogy saját költségén egy takarékpénztári célokra megfelelő helységeket építtessen, amelybe néhány hónap múlva be is költözködhetünk.

Kísérje szerencse ez új helységekre való beköltözésünket, hogy intézetünk a megkezdett uton teljes virágjában kifejlődhessék; és tartsa meg soká számunkra az isteni gondviselés nemes lelkű elnök urunkat testi- és szellemi épségben.

A felső kereskedelmi iskola hangversenye.

Városunk kulturális intézetei között mindenkor tekintélyes helyet foglalt el a felső kereskedelmi iskola. A realis életre előkészítő ismeretek mellett a szép s nemes eszmék szeretete mily szépen virágzik az intézet kebelében, fényesen beigazolta a napokban lefolyt hangversenye.

Folyó hó 15-én tartott nyilvános főpróbájára az intézet közszeretetének örvendő igazgatója, Zsulyevits Ernő ur figyelmes előzékenységgel a testvérintézetek tanulóit hívta meg. Kedves látványt nyújtott az egész színház megtöltött mindkét nembeli ifjuság, amely aggódó gonddal s okulást kereső figyelemmel kísérte iskolatársai előadását, s mily odaadó lelkesedéssel és őszinte elismeréssel adózott a nemes élvezetért.

A gondosan összeállított program másnapra szép közönséget esalt színházunk falai

közé. Az ifjúság lelki érzelmei visszatükröződtek a nézőközönség, szülők, rokonok, ismerősök arcain. Elfogódásuk minket is megihletett; s mialatt nemes bevők arcuk halvány pirját rózsásra festette, velük aggódtunk, velük örvendünk és sikereiknek örömmel tapsoltunk.

A hangversenyt az intézet zenekara nyitotta meg Strauss J.: Sängelust c. polkájával. Szép összjátékuk az ifjak nemes törekvését dicsérte. Ch. Dancla: Symphonie concertante c. művében kedves hegedűjátékával meglepett Szláv Ilonka urleány, szintegy Preszly István középső o. t., aki Cibulka A.: Serenad-jában is jelentékeny sikert aratott iskolázott hegedűjátékával. Csavojác János ur pedig a tőle már megszokott precíz gordonkajátékával s főleg az összes zenei számok betanításával az elismerést a legnagyobb mértékben kiérdemelte. Mind a három zeneszámot Szláv Erzsike urleány kíséerte zongorán. Finom, nyugodt játékkal szép tehetségéről tett bizonyosságot.

Az intézet énekara Eckert K.: Hajós dalát és Gaál Ferenc: Magyar népdalait adta elő dr. Ferencsik Lajos vezetése mellett; élénk hatást kelte.

Nemes törekvés s fejlődő tehetség jelét adta Zettl Lajos felső o. t. szavlatával (Várad Antal: Az utolsó sor), Csejthey István középső o. t. pedig Tábori Róbert: A statisztika áldozata c. monológjának ügyes előadásával mosolyra derítette az egész hallgatóságot Parkas J.: Czinka Panna c. melodramájában Mayer Riza urleány lelkes szavlatával, Batkó Ilonka urleány iskolázott zongorakíséretével, Csavojác János ur ismert művészi hegedűjátékával aratott sikert.

A hangversenyt Hudson: Putz és Trutz vagy A papa leánya c. bohózatának előadása követte. Műkedvelők előadása volt, de bármely szintársulatnak becsületére vált volna. A kedves bohózat hálás jellemeinek ügyes, művészi alakításával a szereplők állandó derűtségben tartották a közönséget. A térjhez menni vágyó Eliz szerepében Jovánovits Leona urleány művészi játszótt az epekedő kis leányt, kit vőlegénye egy csapásra meghódít. Kedves szobacicus volt Szláv Erzsike urleány. Konyovits Antal ur a leányt féltő és sorsáért aggódó, intrikus apaalakítása, szintegy dr. Zátanyi Dezső ur, mint esinos, hódító vőlegény, dr. Moldován Lajos ur mint vén kisasszony, gondos, ügyes s művészi játékkal az elismerést s a tapsot a legteljesebb mértékben kiérdemelték.

Igazságtalan volnék, ha meg nem emlékeznék azokról, akik fáradságot nem ismerő munkás buzgalommal az est sikerét ilyen fényessé tették. A meglepően gyors, ügyes rendezésért, s a gondos betanításért a legteljesebb elismerés illesse Prokópy Imre és Trencsényi Károly tanár urakat.

Az előadás után a közönség az Elefánt termeibe vonult, ahol kiválóan kivirradtáig vígan táncolt a fiatalság.

H i r e k

Kozma László — egyházmegyei gondnok. Megemlékeztünk annak idején róla, hogy az alsobaranya-bácsi református egyházmegye gondnoki állására, mely Cseh Ervin lemondásával megüresedett, a választást az egyházmegye hatósága elrendelte. Az esperes elnöke alatt kiküldött bizottság részéről a szavazatok felbontása a napokban történt meg. Ennek eredménye szerint az egyházmegye gondnokává (az egyházi közigazgatási és bírói hatóság elnökévé) Kozma László zombori ügyvédet választották meg. A nagyfotosságu tisztség betöltésénél a közbizalom oly férfiban összpontosult, aki eddig is, régóta, jelentős szerepet vitt az egymázmegye

életében, s aki tudásának s buzgalmának egész teljességét viszi bele új, magas állásának munkakörébe. A zombori ev. ref. főkegyházat méltó büszkeség töltheti el, hogy az ő gondnokát emelték az egyházmegyei gondnokság díszes állására.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Engelmann Frigyes váli segédtelevkönyvvezetőt a bácsalmási bírósághoz telekkönyvvezetővé nevezte ki.

Helyettesítés. Faller Alajos helyettesítésével megbízott Juhász Sándor kucorai aljegyző helyére dr. Széchenyi Tamás főszolgabíró Léh György kulai első irnokot bízta meg.

Hírek az egyházmegyéből. Diteljan István Katymárról Garára, kvanduk János Garáról Bácsbokodra és Anicsics Jenő Bácsbokodról Katymarra kápláni minőségben áthelyeztettek.

Fényes esküvő. Folyó hó 18 án délelőtt 12 orakor tartotta báró Rajachich Vladimir esküvőjét Krónits Micikével, dr. Krónits István és felesége Vuits Helén urasszony leányával. Az ifjú párt az elegáns fogatok vég nélküli sora kíséerte az anyakönyvvezetőhöz, majd pedig a gör. kel szerb templomba, ahol a szertartást Sevits Mitrofan gör. kel szerb püspök végezte. Komák voltak: dr. Hadzsits, a Kisfaludy-társaság tagja és Kosztits Lázár nagybirtokos, költő. A vendégek sorában ott láttuk Fernbach Károly főispánt és városunk legelőkelőbbjeit. Este fél 9 orakor az örömszülők házában pazar vacsora volt.

Bácsalmásiak a miniszterelnöknél. Bácsalmás község küldöttsége a múlt héten tisztelgett Wekerle Sándor miniszterelnöknél Szutrély Lipót főszolgabíró vezetésével. A küldöttségben résztvevő Teleki József gróf főrendibíró tag is. A küldöttség arra kérte a miniszterelnököt, hogy Bácsalmáson adóhivatalt állítson föl. A miniszterelnök megígérte, hogy a küldöttség kérését behatóan tanulmányozza, de mielőtt határozná, megkérdezi a megyének többi érdekelt községét is. A küldöttség ezután Popovics államtitkárnál tisztelgett.

Kanonoki installáció. Február 28-án lesz az előléptetett és újonnan kinevezett főszekesegyházi kanonokok installációja a főszekesegyházban.

Főtanfelügyelői ut. Zundl Péter kanonok-főtanfelügyelő február 17-től március 17-ig tartó felügyelő körútra indult. Ez utjában a következő községek iskoláit látogatja meg: Zenta, Adorján, Magyarkanizsa, Martonos, Horgos és Szabadka. Zentán, Horgoson és Szabadkán, mivel ezen községek iskolái nem katolikus jellegűek, csupán a hitoktatásra fog kiterjedni a főtanfelügyelő felügyelete.

Requiem. A zombori polgári kaszinó egyesületi dalárda 25 éven át volt elnöke. Pribil Ernő halálának évfordulója alkalmából folyó hó 21 én esütörtökön reggel 9 orakor a karmelita rend templomában ünnepélyes requiemet tart. A dalárda ezuttal Mozart örökbeesü „Requiem“-jét és Horváth Akos „Gyászdal“-át fogja énekelni. A requiemre a megboldogult tisztelőit és barátait ezuton hívja meg a dalárda vezetősége.

Pártszervezkedés Palánkán.

A bástóvárosi választókerületnek függetlenségi érzelmű polgársága vasárnap délelőtt 10 orakor Palánkán szervezkedő népgyűlést tartott. A népgyűlésen jelen volt Balogh Ernő dr. országgyűlési képviselő, a bács megyei függetlenségi párt alelnöke is Prokópy Imre tanár, dr. Jovánovits József ügyvéd és Lithway Béla hírlapíró kíséretében. A kaszinó termeiben tartott népgyűlésen több mint ezer főre menő hallgatóság előtt dr. Balogh Ernő magyar, Prokópy Imre német, dr. Jovánovits József pedig szerb beszédet mondott. A nagy lelkesedéssel fogadott beszédek elhangzása után megalakították a függetlenségi párt kerületi intézőségét. Elnök lett: Raichl Frigyes Vilmos, alelnökök: Marton István, Vermes Jenő dr., Fertály János és Ilg Ede dr., titkár: Kardos Pál, jegyzők: Wöhl Péter, Kramer Mátyás, Schummer László és Czinkó Kornél, pénztáros: Kristófek József, ellenőr: Steinmetz Lajos dr. Ezenfelül 100 tagu végrehajtó bizottságot választottak. A népgyűlés betegeztével a

vendégek tiszteletére a kaszinó termeiben 200 terítékű bankett volt, melyen felköszöntöket mondottak: Raichl Frigyes Vilmos, Marton István, Zakay Aladár, Balogh Ernő dr., Vermes Jenő dr., Prokópy Imre, Michelsz Károly, Böhler Róbert és még többen.

A Zombori Műkedvelő Fényképészek Egyesületének közgyűlése.

F. hó 14 én, esütörtökön este 7 orakor tartották városunk műkedvelő fényképészei alapszabályaik belügyminiszteri jóváhagyása óta első rendes közgyűlésüket a „Vadászkürt“ szálloda külön helyiségében a tagok élénk érdeklődése mellett. Dr. Lallósevits János elnök megnyitotta a gyűlést és bemutatta az alapszabályoknak belügyminiszteri jóváhagyását. Krump Vilmos titkár az egyesület eddigi működéséről számolt be. Vujevich Alajos pénztáros a pénztár állapotáról tett jelentést. A számvizsgáló bizottság jelentése alapján a közgyűlés a tisztikarnak a felmentést megadta. Az újonnan megválasztott tisztikar a következő: Elnök: dr. Lallósevits János, titkár: Krump Vilmos, pénztáros: Vujevich Alajos; választmányi tagok: Alföldy Flóra, Baumann Nándor, Bikár Lyubomir, Fernbach Károlyné, Schwerer József, Szántó Károly. Elhatározta a közgyűlés, hogy az egyesület tagjai részére 6 előadásból álló tanfolyamot tart, amelyen a fotografálás elemeitől kezdve megismerkedhetnek a hallgatók a fényképezést titkaival. A rendes kétheti összejövetelek alkalmával a nyugati nemzetek fotografus művészeinek legkiválóbb és legjellemzőbb műveit fogják vetített képekben bemutatni kellő magyarázatok kíséretében. A közgyűlést vacsora követte, mely után 70 képből álló diapozitív sorozatnak vetítése következett. A művészi képeket a jelen voltak nagy gyönyörrel szemlélték. Itt említjük meg, hogy Fehér István 30, Weidinger Frigyes 25 koronát adományozott az egyesületnek, miért az egyesület ez uton mond köszönetet.

Mozsarazás eltiltása. Megemlékeztünk annak idején, hogy Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága szabályrendeletet alkotott, amellyel az istentiszteletek alkalmával szokásos mozsarazást és lövöldözést a város belterületén eltiltotta. Ezen szabályrendeletet a belügyminiszter tegnapelőtt küldte le a városhoz jóváhagyva azzal, hogy a katonai ünnepélyek alkalmával szokásos lövöldözést a szabályrendelet keretéből kikapcsolta. A nagyközönségnek egy régi óhaja teljesült ezen szabályrendelet jóváhagyásával, mert ezután nem lesz kénytelen a fűsikétítő és idegrázkódtató pufogtatásokat hallgatni.

Elmozdított ügyvéd. A szabadkai ügyvédi kamara dr. Ivánovics Pál volt németpalánkai ügyvédet a fegyelmi bíróság ítélete alapján elmozdította és a kamara lajstromából törölte.

Március 15. Közeleg a szabadság születésnapja, a március 15., mely nines ugyan piros betűkkel nyomva a naptárba, de mégis örömmel népe az egész nemzetnek, mert amit Kossuth Lajos kívánt a pozsonyi országgyűlésen a trónbeszédre adott remek válaszfeliratában, ugyanazt követelte a pesti ifjúság is. Diadal koszorúzza Kossuth küzdelmét és diadal az ifjúságot, amelynek szívében Kossuth lángszava gyújtotta föl a lelkesedés tüzet, acélosította meg a nagy tettekhez kész tettvágyat és akaratot. Közeleg a szabadság nagy napja s ünnepelni fog ismét az egész nemzet, egygyé forr a multak szent emlékeinél minden szív.

Bohóc-estély. A kaszinói dalárda farsangi estélyéről hozott tudósításunkból véletlenül kimaradt az esküdszéki tárgyalásnál tanuként kihallgatott Jelic M. ur, aki kis szerepében egyik legremekőbb alakítását mutatta be szép dalaival és ügyes mókáival. Imitt pótoljuk mulasztásunkat.

Cukorgyár Zentán. Budapestről egy nagy vállalkozó Zentán, amennyiben a várostól megfelelő támogatást sikerül kinyernie, cukorgyárat szándékozik felállítani.

Új alapító tag. A zombori r. kath. legényegylet alapító tagjai sorába lépett főt. Nagy Béla monostorszezi plébános azzal, hogy az alapító tagsági díjat lefizette, amiért ezuton is köszönetet mond az elnökség.

Allami komlókisérleti telep.

A földmiveltügyi m. kir. miniszter Fernbach Károly főispán közbenjárására elhatározta, hogy a bácskai komlótermelés előmozdítására állami komlókisérleti mintatelepet fog létesíteni Hód-ságon, ahol egyelőre a vasuti állomás mellett fekvő s a község tulajdonát képező földterületből 5-6 holdat kíván komlótelepítés céljából a községtől megvenni, esetleg mérsékelt hasznobér mellett kivenni olyformán, hogy amennyiben a község által átengedett terület később esetleg nem használható komlókisérleti mintateleppül, akkor tekintet nélkül ezen időpont bekövetkezésére a teljesen található beruházások becsáron a község tulajdonába vagy a becsérték törvényes kamatának megfelelő bérfizetés mellett a község használatába mennek át. Hisszük, hogy Hód-ság község képviselőtestülete örömmel kap az alkalmon, hogy egy virágzóan ígérkező telep létesítése kiesinyes okok miatt meg ne akadályoztassék.

A zombori polgári kaszinó egyesület talyó hó 17-én megtartott rendkívüli közgyűlésén a lemondás következtében megüresedett pénztárnoki állásra egyhangulag Mátrai Zsigmond a beltéri elemi iskola tanítóját és az egyesületnek régi tagját választotta meg.

Elő alföldi evang. bank r. t.

Lelbach János nagybirtokos elnöke alatt e címen új pénzintézet alakult Szabadkán. Az intézet anyagi kapocs kíván lenni az evangélikusok tömörülésére és részben ev. jótékony közművelődési célt is fog szolgálni. A kibocsátott 2000 db 100 kor. részvények már jegyezve vannak.

Csöd Ujvidéken. A Raabsterneég fizetésképtelensége következtében megindult kiegészítési kísérletek meghiúsultak és a törvényszék múlt pénteken a cég ellen elrendelte a csödot. Tömeggondnok lett Rohonyi Gyula, helyettese dr. Oppenheimer Armin.

Uj gazdakör. A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület Csantavér község gazdaköre címmel a gazdakör megalakult folyó hó 10-én Csantavéren. Az alakulógyűlésen, melyen a helybeli és vidéki gazdák nagy része jelen volt, a Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület kiküldöttje, Inhof József titkár is jelen volt, ki szép beszédben kifejtette a gazdakör célját. A tisztikar a következőképp alakult meg: Elnök: Göcző József. Alelnök: Ozsvár Péter. Jegyző: Magosy Kálmán. Pénztáros: Sinkovits Pál. Könyvtárnok: Berényi Márton. Választmány lett: Kozma Mátyás, Löwy Simon, Tóth Bagi Ferenc ifj., Varga H. Ferenc, Kozma József, Veréb Ferenc, Angyal Antal, László István, Sinkovits Kálmán, Ozsvár Ilés, Veréb András, Németh Antal, Dér József ifj., Veréb Antal, Göcző Imre, Vida Ferenc ifj., Rajmond Albert, Földy József, Varga H. István. Számvizsgáló bizottság: Sinkovits Ferenc ifj., Göcző Péter, Varga Mihály. Gazdaköri gazda: id. Tóth Bagi Ferenc.

Csöd. A szabadkai kir. törvényszék a palicsi fogyasztási és értékesítő szövetkezet ellen csödot rendelt el. Csödbiztosnak dr. Kindriss Gábor törvényszéki bírót, tömeggondnoknak dr. Gruber Károlyt, helyettesévé dr. Winkler Elemért nevezte ki.

Uj kör Bajmokon. Bajmokon f. hó 10-én megalakult a katolikus gazdák- és iparosok köre. A kör két elnökének egyhangulag megválasztották: Hegedüs Lénárd plébános és Lichtneckert József községi jegyző.

Purim táncestély. Az ókai izraelita jótékony nőegylet 1907. évi március hó 3-án, a községi nagyvendéglő disztermében purim táncestélyt rendez. Kezdeté 8 órakor. Személyjegy 1 kor. 60 fillér. Család-jegy 4 korona. Felülvezetések a jótékony cél iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jelmezben való megjelenés nem kötelező.

Betegkísérő csendörök. Többször megtörtént, hogy a csendörök vagy csendörjáratok betegeket kísértek a kórházba, miáltal természetesen többször nem teljesítették tulajdonképeni feladatukat. Az ilyen mulasztások elkerülése végett a belügyminiszter kiadott rendeletében eltiltotta a csendöröket a betegkíséréstől.

Szociális gyűlés.

Ujszivácon e hó 10-én a község házában népgyűlés volt, melyen megalakult a Magyarországi Földmunkások Országos Szövetsége. Heinrich Simon ujszóveki kekkfesző, mint a központ kiküldöttje németül buzdította a munkásokat a kitartásra, hogy esküvel oly szerződést irjanak alá, amelyben hennfoglaltatik a központ által kidolgozandó feltételek. Ujszivácon mintegy harmincan iratkoztak be a pártba.

Marharakodó Ujszivácon.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Ujszivác állomásán marharakodót engedélyezett. Most még a földmiveltügyi m. kir. miniszter engedélyre szükséges és akkor Ujszivác állomásán is lesznek a barmok szállíthatók.

Tolvaj cseléd.

Obeeséről írják: Özv. Strausz Salamonnának házi cselédje szoba asztaláról ellopott egy értékes gyémánt-ékes gyűrűt. Alig távozott a leány, Strauszné észrevette a hiányt s rögtön jelentést tett a rendőrségnek. A rendőrök azonnal a leány keresésére mentek és azt egy barátnőjével a korzón sétálva találták. Bizonyosan azon gondolkozott, hogy miként értékesítse a gyűrűt. Azonnal kérdőre vonta a leányt, aki előbb habozott, de az erélyesebb felszólítására előadta a rendőrnök az ékszer. Így még aznap megkerült az elveszett értékes gyűrű.

A fagy és a halak.

Az idejé ke mény tel nemcsak a vadállományban tett nagy kárt, hanem a halak közt is pusztított. Egy darabig csak kibírják ezek a hidegvérű állatok a hideget, de ha sokáig tart, igen sok elvész közülük. A halászok szerint nem is annyira a hideg öli meg őket, hanem a levegő hiánya. A befagyott vizek vastag jégpáncélja alatt kevés élethez jutnak s e miatt igen sok elpusztul.

Megölte a vejét.

Draesa Ráva, zsablyai földműves a múlt héten alaposan felöntött a garatra egy zsablyai koresmában. Amikor megelégette a sok italt, hazatért Apósán Gosztoics Miloson kívül senki sem volt odahaza. ettől reggelit követelt. — Emiatt a vő és az após aki csendes elmebeteg, annyira összekapott, hogy a 60 éves Gosztoics baltát ragadott és úgy vágta fején vejét, hogy az nyomban összerogyott és meghalt. A feldű hódott ember aztán még négyszer fejbeszurta áldozatát. A gyilkos apóst letartottatták és az újvidéki ügyészséghez bekísérték, ahonnan az örültek házába szállították.

Megmérgezett kisleány.

Szöke Vendel jómódu kishegyesi birtokos folyó évi január hó 22-én megfogadta Rózsa Mari 14 éves cselédet. Harmadnapra a cseléd megfogadása után tűz támadt Szöke házánál s a tűzesetek sűrűn ismétlődtek egész február hó 11-ig, úgy hogy három heti időtartama alatt mintegy 9 esetben szállt le a vörös kakas Szöke házatájjára, aminek következtében Szöke kénének minden takarmánya elpusztult. Fel is jelentette Szöke a gyakori tűzeseteket, de a csendőrség semmi eredményt nem volt képes felmutatni. Február 11-én, az utolsó tűz napjának délutánján Szöke Vendel három hónapos kisleánya rosszul lett s harmadnapra meg is halt. A halottkém foszformérgezőst konstatált a halál okául, aminek következtében a gyermek hulláját fölboncolták. A boncolás nem tudott pozitív adatot felmutatni, amiért is a hulla egy részét az országos bírósági vegyészhez küldték fel vegyelemzés végett. A gyanu rögtön a cselédre irányult s súlyos gyanuokok alapján vizsgálati fogságba helyezték.

Drága ital.

Obeeséről írják: Drágán fizette meg egy gazda azt, hogy fogyasztási adó nélkül akarta elfogyasztani az ünnepekre szánt bort. Suttymban, kocsival hozta a bort s azt hitte, hogy arról nem vesznek tudomást a borfogyasztási hivatalnál. Azonban csalódott, mert azok meglepték és így szigorú bírságra ítélték. A gazda a rendes fogyasztási illetéken kívül 200 korona bírságot fizetett. Savanyu arccal tette le a gazda a ropogós bankót, de bizonyára keserű emlékekkel iddoggatta odahaza a bort is. Nagyon igaz, hogy terhes adó a boradó, de meg kell azt fizetni, ha csak nem akar bárki is így járni, mint ez a gazda.

Művészet — Irodalom.**A „Vasárnapi Ujság“**

február 17-iki száma többek között olyan közleménynyel szolgál, a milyen tárgyat nem igen közölt sem magyar, sem külföldi lap. Eredeti fényképek ezek arról a bölényvadászatról, melyek a napokban Hohenlohe herceg hívta meg Frigyes főherceget és nejét a Magas Tátrába. A bölényvadászat ma már oly ritka dolog Európában, hogy még nem igen volt alkalom fényképekben bemutatni. — s e közlemény érdekességét fokozza az is, hogy a képek egy része Izabella főhercegnő fölvétele. — Szépirodalmi olvassmányok e számban: Endrődi Sándor és Mára Ferenc versei, Mikszáth Kálmán és Pekár Gyula eredeti regénye, Bársony István elbeszélése. Egyéb közlemények: Fehér Sándor eredeti rajza, Bér Dezső humoros rajzai, téli képek Norvégiából, fényképek a fiemei elevátor égéséről, a jamaikai földrengésről, „Bálint napja Angliában“ (tárcacikk), irodalmi levél Párisból, cikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet. Közintézetek s egyletek. Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb.

Szerkesztői üzenetek.

E. R. Zombor. A küldött tárcát megkaptuk. Köszönjük. Időszerűségek egyelőre késleltetik a közlését.

H. L. A vers nem üti meg a mértéket. Jobbat kérünk.

HIRDETÉSEK.

595. sz. 1907.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

Mely szerint Csonoplya község előljárói részéről ezennel közhírré tételik, miszerint a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező és Nemesmilitics, Bajmok, Pacsér és Csonoplya községek határainak összeszögélése között a tolvajosi dűlőben fekvő 66 hold egy tagban levő szántóföld folyó évi tavaszi vetés alá **f. hó 24-én délután 3 órakor** Csonoplya község házában megtartandó nyilvános árverésen 5 kat. hold parcellákban bérbe fog adatni, melyre a bérelni szándékozók ezuttal meghivatnak.

Csonoplya, 1907. február 17.

Deák Andor, **Kopping Adám,**
jegyző. 2-1 bíró.

596. sz. 1907.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

Mely szerint Csonoplya község előljárói részéről ezennel közhírré tételik, miszerint a község kezelése alatt álló népiskolai alapvagyon tulajdonát képező és Nemesmilitics, Bajmok, Pacsér és Csonoplya községek határainak összeszögélései között a tolvajosi dűlőben fekvő 33 hold egy tagban levő szántóföld folyó évi tavaszi vetés alá **folyó hó 24-én délután 3 órakor** Csonoplya község házában megtartandó nyilvános árverésen 5 kat. hold parcellákban bérbe fog adatni, melyre a bérelni szándékozók ezuttal meghivatnak.

Csonoplya, 1907. február 17.

Deák Andor, **Kopping Adám,**
jegyző. 2-1 bíró.

Kiadó ház.

Zomborban a Liszt-utcában a 2. szám alatti ház, mely áll 2 utcai szoba, konyha, éléskamra, pince és fafélszer, azután 1 udvari szoba, konyha, éléskamra és fafélszer, továbbá egy különálló udvari kis lakásból — **május hó 1-től kiadó**, esetleg szabadkézből **eladó**. — Bővebb értesítést ad a tulajdonos **Huber Antal**.

Hirdetmény.

Vb. Korona Gőzmalom

részvénytársaság felszámolás alatt zombori cég csődügyében alulírott tömeggondnok ezennel közhírré teszi, hogy:

1. a tömeghez tartozó és a zombori 212. számú betétben felvett 27. ö. i. számú ház, mely áll 6 szoba, fürdőszoba, konyha, éléskamra, padlás, pince és egyéb mellékhelyiségből, 1907. május hó 1-ére felmondásig bérbe adandó;

2. a tömeghez tartozó 19. ö. i. sz. ház, mely áll 1 ló- és 1 tehénistálló, magtár, szoba, konyha és kamrából, 1907. évi május hó 1-től felmondásig bérbe adandó;

3. a tömeghez tartozó és a zombori 212. számú betétben felvett 25. ö. i. számú ház, amely áll 3 szoba, konyha, padlás, pince és fákamrából, 1907. évi május 1-ére felmondásig bérbe adandó;

4. ugyancsak a tömeghez tartozó a fentemlített tlkvben felvett és a fenti házak mellett fekvő, a telekkönyv szerint 2016 □ öl területű szőlő, kert és gyümölcsös azonnal egy gazdasági évre hasznóbérbe adandó.

Ezen ingatlanok szóbeli árverés útján fognak a legtöbbet ígérőnek bérbe illetve hasznóbérbe kiadni. Az árverés eredményéhez képest a bérlet és illetve hasznóbérletről írásbeli szerződés fog készíttetni. A legtöbbet ígérő tartozik az ígért bér, illetve hasznóbér 10%-át nyomban bánatpénzképp megfizetni, a mely a bér, illetve hasznóbér utolsó részletébe fog beszámíttatni. A bér évnegyedenként előre fizetendő. A bérlet a városi lakbér szabályzat szerint felmondható. A hasznóbér félévénként előre fizetendő.

Az árverés, mindezen ingatlanokra külön-külön, **1907. évi március hó 8-án délután 4 órakor** fog megtartatni dr. Guttman Zsigmond ügyvéd, ideigl. csődválasztmányi tag ur ügyvédi irodájában. Felhivatnak ennél fogva a bérelni és hasznóbérelni szándékozók, hogy a mondott napon és helyen az árverésen résztvenni szíveskedjenek.

Zombor, 1907. február hó 15-én.

Dr. Lalossevits János,
csődtömeggondnok.

3-1

Eladó ház.

Zomborban, Zarándok (sóház) utca 8. sz. alatti ház eladó, esetleg **folyó évi május hó 1-től kiadó**.

Bővebb felvilágosítást a háztulajdonosnál Zarándok (sóház) utca sarkán, a szerb csitaonicával szemben.

Legfinomabb
teáskanna védjeggyel ellátott

teakeverék

kapható: *—20

Weidinger S. és Zs.
és **Veszelinovits Péter** urak
kereskedéseiben Zomborban.

Meghívó.

Az „Első csátaljai kiházasító társaság mint szövetkezet“ **1907. február 24-én délután 3 órakor** a róm. kath. elemi népiskolában

rendes közgyűlést

tart, melyre tagjait tisztelettel meghívja.

T á r g y :

1906. évi zárszámadások előterjesztése és azok jóváhagyása.
 - Jelentés a szövetkezet működéséről.
 - Elnökválasztás.
 - Indítványok.
- Csátalja, 1907. évi február hó 16-án.

Elnökség.

Bevétel.

Forgalmi kimutatás.

Kiadás.

1905. évi készpénz	2288 43	Házasságok utáni kifizetés	132971 84
Házasságok után befolyt összeg	94417 76	Kötelezvények után	17860 —
Alapdíj	936 —	Tiszti fizetés	700 —
Beiratási díj	468 —	Szedési díj	2262 28
Kamat	5023 09	Visszafizetett házassági járulékok	188 11
A bajai takarékpénztárból	24800 —	Postaköltség	55 33
Postatakarékból	4000 —	Napidíj és fuvar	110 20
Kötelezvények után	34100 —	Nyomatványok, tagsági könyvek	176 30
		Iroda átlag	85 86
		Illeték	141 77
		Házbér	40 —
		Adók fejében	649 73
		Készpénz	10791 86
	166033 28		166033 28

Teher.

Nyereség- és veszteség-számla.

Jövedelem.

Adók fejében	649 73	Kamatok	5023 09
Tiszti fizetés	700 —	Beiratási díj	468 —
Szedési díj	2262 28		
Postaköltség	55 33		
Napidíj és fuvar	110 20		
Nyomatványok, tagsági könyvek	176 30		
Iroda költség	85 86		
Házbér	40 —		
Nyereség	1411 39		
	5491 09		5491 09

Vagyon.

Mérleg-számla.

Teher.

Készpénz	10791 86	Házasságok után befolyt összeg	210868 86
Kötelezvényekben	70200 —	Alapdíj	3344 —
Házasságok után kifizetett összeg	132971 84	Beiratási díj	1672 —
Tőke számla	12643 76	Kamatok	10721 90
	226606 76		226606 76

Csátalja, 1906. december 31.

Pentz József s. k.,
II. elnök.

Schäfer Antal s. k.,
pénztárnok.

Gretschel Bódog s. k.,
jegyző.

Csátalja, 1907. február 16-án tartott felügyelő-bizottsági és választmányi ülésen ezen zárszámadásokat az általunk megvizsgált fő- és mellékkönyvek alapján helyesnek találtuk.

Putterer András s. k.

Felügyelő-bizottsági tagok:

Reichardt Márton s. k.

Wéber Mátyás s. k.

Szuyer Márton s. k.

Választmányi tagok:

Hirt Frigyes s. k.

Rendl Mátyás s. k.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1906. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza		
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	gyorsv.	
7.00	7.15		1.55	3.20	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.45	9.50	1.00	6.55		
10.15	12.37		6.15	6.36	4.22	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.51	1.52	10.00	
10.30	1.27	4.15		6.48	5.30	ind.	SZABADKA	érk.	10.58	7.23	9.39	1.26	9.08	
	1.56	4.43		7.10	6.02		Csantavér		10.26	6.53		12.58	8.18	
11.05	2.22	5.09		7.25	6.27		Bács-Topolya		10.02	6.31	9.07	12.33	7.31	
11.23	2.47	5.36		7.42	7.05		Hegyes-Feketehegy		9.31	6.02		12.04	5.54	
11.37	3.07	5.55		7.55	7.27		Verbász		9.06	5.37	8.39	11.45	5.37	
11.51	3.27	6.17			7.46		O-Kér		8.41	5.13		11.19	5.21	
12.03	3.43	6.34			8.13		Kiszács		8.21	4.54		11.03	5.04	
12.20	4.03	6.55		8.37	8.34	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.46	4.50	7.56	10.42	4.49	
													4.29	

Oda						Szeged-Rókus—Szabadka—Dálya						Vissza		
szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	sz. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.	
3.05	7.48	11.30		4.55	6.30	8.15	ind.	SZEGED-ROK.	érk.	7.06	10.54	2.52	7.53	
3.22	8.04	11.46		5.11	6.57	8.33		Rószke		6.51	10.40	2.38	7.39	
3.36	8.18	12.00		5.26	7.28	8.49		HORGOS		6.38	10.28	2.25	7.27	
3.50	8.31	12.13		5.39	7.51	9.04		Királyhalom		6.25	10.16	2.09	7.16	
4.05	8.44	12.28		5.52	8.12	9.25		Palice		6.13	10.05	1.58	7.05	
4.17	8.55	12.40		6.03	8.31	9.38	érk.	SZABADKA	ind.	6.00	9.54	1.47	6.55	
5.00	10.25	2.02	6.50	7.00			ind.	SZABADKA	érk.	6.50		1.00	5.58	
5.25	10.50	2.26		7.30				Tavankut		6.17	9.25	1.00	5.34	
5.45	11.13	2.46		7.19				Bajmok		5.53		12.38	5.34	
6.16	11.45	3.17		7.41				Nemes-Militics		5.02	8.54	12.21	5.17	
6.30	11.59	3.31		7.53				érk.	ZOMBOR	ind.	8.28	11.45	4.41	
7.20	12.26	4.00		8.13				Prigl.-Szent-Iván		4.40	8.16	11.30	4.25	
7.37	12.39	4.13		8.23				Szonta			7.50	10.55	4.00	
7.49	12.50	4.24		8.33				érk.	GOMBOS	ind.	7.38	10.37	3.46	
9.18		5.25		9.30				ind.	ERDŐD	érk.	7.27	10.25	3.34	
9.30		5.37		9.40				érk.	DÁLYA	ind.	6.36	9.17	6.03	
											6.25	9.05	5.50	

Oda						Kiskun-Halás—Báccalmás—Rigyica						Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	ind.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	
3.50	11.50	6.00	ind.	KIS-KUN-HALÁS	érk.	5.44	2.27	10.24						
4.03	12.03	6.13		Kopolya		5.32	2.14	10.11						
4.20	12.20	6.29		Fehértó		5.16	1.57	9.54						
4.37	12.36	6.45		Terézhalom		5.00	1.40	9.37						
4.58	1.08	7.03		Jankovác		4.48	1.27	9.24						
5.25	1.42	7.23		Mélykut		4.20	1.25	9.11						
5.48	2.05	7.44		Rudics		4.00	1.11	8.55						
5.56	2.13	7.52	érk.	BÁCCALMÁS	(ind.	3.51	1.00	8.04						
6.16	2.49	8.14	ind.	(ér.	3.41	11.21	7.29							
6.36	3.09	8.29		Madarász puszta		3.26	11.01	7.09						
6.49	3.27	8.37		Báccalmás		3.18	10.51	6.59						
6.57	3.35	8.44		Sanac puszta		3.11	10.34	6.42						
7.17	4.00	8.53		Katymár		3.00	10.21	6.29						
7.29	4.12	9.03		Legyen puszta		2.49	9.58	6.08						
7.45	4.28	9.16	érk.	RIGYICA	ind.	2.35	9.40	5.50						

Oda						Szeged-Rókus—Zenta						Vissza		
sz. v.	v. v.	v. v.	ind.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	
4.20	1.40		ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	8.56	6.03							
4.40	2.04			Rószke	ind.	8.36	5.43							
4.57	2.22		érk.	HORGOS	ind.	8.18	5.25							
4.58	2.35		ind.	HORGOS	érk.	7.57	5.08							
5.16	2.58			Bács-Martonos		7.39	4.50							
5.42	3.24			O-Kanizsa		7.25	4.35							
6.04	4.05			Adorján		6.56	4.07							
6.29	4.30		érk.	ZENTA	ind.	6.30	3.40							

Oda						Ujvidék—Vaskapu—Titel						Vissza		
sz. v.	v. v.	v. v.	ind.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	
6.37	5.10		ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01							
7.00	5.37		érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.38							
7.05	5.38		ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.33							
7.31	6.07			Káty		5.06	2.15							
7.42	6.19			Tiszakálmánfalva		4.43	1.56							
7.57	6.39			Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41							
8.11	6.58			Vilova—Gardinovee		4.04	1.26							
8.24	7.16			Lok		3.48	1.14							
8.37	7.30		érk.	TITEL	ind.	3.32	1.00							

Oda						Hegyes-Feketehegy—Palánka						Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	ind.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	
6.59	3.03	7.47	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.41	11.17	5.22						
7.21	3.27	8.07		Telecska		5.21	10.58	5.02						
7.42	3.52	8.36		Kula		5.10	10.47	4.51						
7.53	4.04	8.46		Béla-puszta		4.45	10.25	4.30						
8.06	4.34	9.04		Torzsa		4.33	10.13	4.19						
8.32	5.04	9.28		Deszpot-Szt-Iván—Pivnica		4.16	10.00	4.01						
8.49	5.28	9.44		Szilbás		3.51	9.35	3.37						
9.21	6.14	10.04		GAJDOBRA		3.40	9.24	3.26						
9.53	6.50	10.35	érk.	PALÁNKA	ind.	3.00	8.18	2.35						

Oda						Szabadka—Baja						Vissza		
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	
4.50	10.35	1.42	7.05	ind.	SZABADKA	érk.	8.08	12.48	6.20	10.28				
5.25	11.10	2.17	7.38		Csikéria		7.35	12.16	5.48	9.52				
6.03	11.46	2.54	8.09		Bács-Almás		7.13	11.55	5.27	9.22				
6.09	11.51	3.00	8.14		Almás		6.58	11.40	5.12	9.06				
6.33	12.15	3.26	8.42		Bikity-Borsód		6.33	11.15	4.47	8.38				
7.07	12.48	4.00	9.16	érk.	BAJA	ind.	5.55	10.40	4.12	7.52				

Oda						Baja—Ujvidék						Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	
4.00	7.22	1.15		ind.	BAJA	érk.	8.53	3.23	6.50					
4.11	7.32	1.25		Baja-szállásváros		8.46	3.15	6.42						
4.25	7.45	1.38		Vaskut		8.31	2.59	6.26						
4.51	8.10	2.01		Gara		8.10	2.37	6.00						
5.09	8.26	2.16		Rigyica		7.55	2.17	5.35						
5.37	8.54	2.39		Sztanisics		7.38	1.57	5.12						
5.56	9.12	2.56		Gákova		7.14	1.28	4.40						
6.15	9.31	3.14		Nenadics		6.55	1.08	4.16						
6.25	9.41	3.23		érk.	ZOMBOR (étk.)	(ind.	6.45	12.57	4.05					
4.25	6.51	3.51		ind.)	ZOMBOR (étk.)	(ér.	6.10	11.20	7.00					
2.31	6.57	3.57			Zombor-vásártér		6.03	11.13	6.52					
2.41	7.07	4.07			Fernbach-szállás		5.54	11.04	6.41					
2.50	7.16	4.16			Zsárkovác		5.46	10.56	6.32					
3.06	7.30	4.30												

A bezdáni ipartestületi betegsegélyző pénztártól.

2. szám.

bsp. 1907.

Meghívó.

A bezdáni ipartestületi betegsegélyző pénztár **1907. évi február hó 24-ik napjának délután fél 3 órájkor** a községháza tanácstermében tartja

XI-ik évi rendes közgyűlését.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság forgalmi jelentése.
2. A múlt évi zárszámadás, vagyonszám és statisztikai kimutatás előterjesztése a fölmentvény megadása iránt.
3. Az 1907. évi költségvetési előirányzat megállapítása
4. A nem biztosított munkaadók csoportjából az igazgatóságba 1 rendes és 1 póttag, a biztosításra kötelezettek csoportjából pedig 4 rendes és 2 póttag megválasztása.
5. A felügyelő-bizottságba a biztosításra kötelezettek csoportjából 2 rendes és 2 póttag választása.
6. A választott bíróságba a biztosításra kötelezettek csoportjából 4 rendes és 2 póttag, a nem biztosított munkaadók csoportjából 2 rendes és 1 póttag választása.
7. Ellenőr választása.

Bezdan, 1907. évi január hó 29-én.

Türr Jenő,
titkár.

Bogyó Sándor,
igazgató-elnök.

Figyelmeztetés. Ha a közgyűlés a fentirt napon határozatképes szám hiányában megtartható nem lenne, az esetben az újabb közgyűlés **f. évi március hó 3-ik napjának d. n. fél 3 órájkor** fog, a megjelentek számára való tekintet nélkül, a fent megjelölt helyen és tárgyakra nézve megtartatni

Meghívó.

Az Első Palonai Segélyszövetkezet folyó **1907. évi február hó 26-án d. e. 9 órakor** az egyesület helyiségében közgyűlést tart.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlés vezetésére elnök és két bizalmi férfi választása.
2. Az igazgatóság jelentése és a zárszámadások fölülvizsgálása.
3. Az igazgatóság javaslata szerint a tiszta jövedelem fölosztására vonatkozó tervezet jóváhagyása.
4. A zárszámadás jóváhagyása alapján az igazgatóság részére a fölmentvény megadása.
5. Esetleges indítványok.

Kelt Palonán, 1907. február 12-én.

Az igazgatóság.

Földeladás.

A zombori 5946. és 5966. számú tkvi betétben néhai Husvéth Károly hagyatékát képezett a nyugoti gradinai dűlőben és a sztapári ut mellett fekvő 13 kat. hold 1132 □ öl szántó kedvező feltételekkel **szabad kézből eladó.** — Bővebb felvilágosítással szolgál **Drescher Gyula Baja.**

6-6

SZTANISICSI TAKARÉKPÉNZTÁR ÖRSZÁLLÁS.

A Sztanisicsi Takarékpénztár **jelzálogkölcsönei után** a mai naptól kezdve a feltételeket a következőkben állapította meg:

Éves kölcsön	Évi annuitása
13 éves	11.— ⁰ / ₀
15 " " " "	9.80 ⁰ / ₀
20 " " " "	8.30 ⁰ / ₀
25 " " " "	7.40 ⁰ / ₀
30 " " " "	6.80 ⁰ / ₀
40 " " " "	6.15 ⁰ / ₀
50 " " " "	5.80 ⁰ / ₀

mely évi járulékokban a kamatokon kívül a tőketörlesztési hányad is benne foglaltatik.

Kamatkozó kölcsönök is engedélyeztetnek egyenletes évi törlesztés mellett 5—20 évi időtartamra 5¹/₄—5¹/₂% kamat mellett.

A lezárolási árfolyam a mindenkori pénzvviszonyokhoz mérten a legkedvezőbbben állapittatik meg.

Felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál s levélbeli kérésre azonnal válaszol

Órszállás, 1907. január 15-én.

3-1

a Sztanisicsi Takarékpénztár.

Kiadó nagyvendéglő.

Zomborban a Sziváci-ut 1. szám alatt fekvő Pekánovich-féle ház, a „**Nap**”-hoz címzett nagyvendéglő **május hó elsejére kiadó.** — Bővebbet **özv. Pekánovich Antalné** háztulajdonosnál. 2-1

Eladó ház.

Zomborban a Dob-utca 8. szám alatti új házam szabadkézből azonnal eladó. Felvilágosítás ugyanott alulírottól nyerhető. 3-2

Özv. Thurszky Jenőné.

AGRARIA

MAGYAR GÉPFORGALMI R. TÁRS.

Benzinmotorok

Benzincséplők

Malomberendezések stb.

Kérjen minden gazda árjegyzéket

Levél cím:

„**AGRARIA**” Budapest, Váci-ut 2.